

Agendapunt: 9. Motie vreemd aan de orde van de dag - onderzoek als eerste gemeente in Nederland een lokaal PFAS-verbod via het omgevingsplan

Onderwerp: Onderzoek als eerste gemeente in Nederland een lokaal PFAS-verbod via het omgevingsplan

De raad van de gemeente Maashorst, in vergadering bijeen op 1 oktober 2026,

gehoord de toelichting tijdens de roadshow van de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) van 28 september 2026, waarin het onder andere ging over de aanpak van PFAS en de opgaven voor de waterkwaliteit;

gelezen de unaniem aangenomen VNG-motie "Op weg naar een PFAS-vrije samenleving"¹ en de uitleg van het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) over gezondheid, maatwerkregels en PFAS-emissies²;

constaterende dat:

- veel PFAS niet of nauwelijks afbreken en bepaalde PFAS schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu;
- het terugdringen van PFAS-verontreiniging van belang is voor schoon water, een gezonde leefomgeving en het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water;
- de VNG in juni 2025 unaniem opriep tot een landelijk verbod op productie, import en gebruik van niet-essentiële PFAS-houdende stoffen;
- de Omgevingswet ruimte biedt voor regels over activiteiten met gevolgen voor de fysieke leefomgeving en verplicht rekening te houden met gezondheidsbescherming bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;

overwegende dat:

- voorkomen van nieuwe PFAS-verontreiniging noodzakelijk is en bronaanpak, waaronder verboden waar die mogelijk en doeltreffend zijn, daarom voorop moet staan;
- IPLO beschrijft dat gemeenten binnen wettelijke grenzen aanvullende maatwerkregels in het omgevingsplan kunnen stellen;
- een thematische aanpak van PFAS daarom nader onderzoek verdient;
- deze ruimte niet zonder meer een algemeen gemeentelijk product- of gebruiksverbod toestaat: bevoegdheden, hogere regelgeving en bestaande rechten moeten per activiteit worden getoetst;
- Maashorst de beschikbare lokale mogelijkheden actief moet benutten en daarvoor de deskundigheid van IPLO, de omgevingsdienst, de GGD en de waterbeheerder nodig heeft;

¹ <https://vng.nl/sites/default/files/2025-06/11-motie-dordrecht-ea-op-weg-naar-een-pfas-vrije-samenleving-5-juni-2025.pdf>.

² <https://iplo.nl/thema/zeer-zorgwekkende-stoffen-zzs/pfas-zeer-zorgwekkende-stof-zzs/> .

MOTIE

Artikel 3.22 van het Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026

roept het college van burgemeester en wethouders op om:

1. te onderzoeken hoe Maashorst via het omgevingsplan PFAS-verontreiniging kan voorkomen en terugdringen, met als inzet juridisch houdbare verboden op afgebakende PFAS-gerelateerde activiteiten en, waar een verbod niet mogelijk is, de meest doeltreffende beperkingen van deze activiteiten;
2. samen met de omgevingsdienst, GGD, provincie en betrokken waterbeheerder de relevante lokale PFAS-bronnen en PFAS-activiteiten in kaart te brengen, met bijzondere aandacht voor PFAS-emissies naar bodem, lucht en riolering, waaronder mogelijke emissies als gevolg van het gebruik van PFAS-houdende gewasbeschermingsmiddelen;
3. de raad hierover uiterlijk 1 december 2031 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Indiener	Christa van de Langenberg	fractie	Lokaal Maashorst
Mede-indiener	Gertrude Vissers	fractie	SP
Mede-indiener	Ali Akdeniz	fractie	Voor Maashorst

Deze motie is **aangenomen/verworpen** in de raadsvergadering van 1 oktober 2026

de griffier,

N.E. Gradisen